

سوره اسراء

شماره: ۱۷
محل نزول: مکه

جزء: ۱۵
ترتیب نزول: ۵۰

تعداد آیه: ۱۱۱

ahlolbait.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش
همیشگی.

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
 الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ
 هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

منزه و پاک است آن [خدایی] که شبی بنده اش [محمد (صلی الله علیه وآله وسلم)] را
 از مسجد الحرام به مسجد الاقصی که پیرامونش را برکت دادیم، سیر [و حرکت] داد، تا
 [بخشی] از نشانه های [عظمت و قدرت] خود را به او نشان دهیم؛ یقیناً او شنوا و

دانا است. (۱)

وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا
تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلاً

و ما به موسی کتاب دادیم و آن را برای بنی اسرائیل وسیله هدایت
قرار دادیم [و در آن کتاب، آنان را به این حقیقت راهنمایی کردیم]
که جز مرا [که خدای یگانه ام] وکیل و کار ساز نگیرید. (۲)

ذُرِّيَّةٍ مِّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا

[ای] نسل کسانی که با نوح [در کشتی] سوار کردیم! مسلماً او بنده ای بسیار سپاس گزار بود [پس شما هم چون او با عمل به فرمان های حق سپاس گزار باشید.] (۳)

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي
الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا

ما در تورات به بنی اسرائیل خبر دادیم که قطعاً دو بار در زمین فساد
می کنید و [در برابر طاعت خدا] به سرکشی و طغیان [و نسبت به
مردم به برتری جویی و ستمی] بزرگ دچار می شوید. (۴)

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولِي بَأْسٍ
شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ ۚ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا

پس هنگامی که [زمان ظهور] وعده [عذاب و انتقام ما به کیفر] نخستین فسادانگیزی و طغیان شما فرا رسد، بندگان سخت پیکار و نیرومند خود را بر ضد شما برانگیزیم، آنان [برای کشتن، اسیر کردن و ربودن ثروت و اموالتان] لابه لای خانه ها را [به طور کامل و با دقت] جستجو می کنند؛ و یقیناً این وعده ای انجام شدنی است. (۵)

تَمْ رَدَدْنَا لَكُمْ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنِينَ
وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

سپس پیروزی بر آنان را به شما باز می گردانیم و شما را به وسیله
اموال و فرزندان تقویت می کنیم، و نفرات [رزمی] شما را بیشتر
می گردانیم. (۶)

إِنَّ أَحْسَنَكُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ^ط وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ
 وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا
 دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا

اگر نیکی کنید به خود نیکی کرده اید، و اگر بدی کنید به خود بدی کرده اید. پس هنگامی که [زمان ظهور] وعده دوم [برای عذاب و انتقام] فرا رسد، [پیکارگرانی بسیار سخت گیر بر ضد شما برمی انگیزیم] تا شما را [با دچار کردن به مصایب سنگین و گزند و آسیب فراوان] غصه دار و اندوهگین کنند و به مسجد [الاقصى] درآیند، آن گونه که بار اول درآمدند تا هر که و هر چه را دست یابند، به شدت در هم کوبند و نابود کنند.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمۢ ۚ وَإِنْ عُذْتُمْ عُدْنَا ۗ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ
لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

امید است که پروردگارتان [در صورتی که توبه کنید] به شما رحم کند
و اگر به طغیان و فساد برگردید، ما هم [به کیفر شدید و عذاب سخت]
بازگردیم، و دوزخ را برای کافران، زندانی تنگ قرار دادیم. (۸)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

بی تردید این قرآن به استوارترین آیین هدایت می کند، و به
مؤمنانی که کارهای شایسته انجام می دهند، مژده می دهد که
برای آنان پاداشی بزرگ است. (۹)

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

و برای آنان که به قیامت ایمان نمی آورند، عذابی دردناک

آماده کرده ایم. (۱۰)

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ ۖ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَجُولًا

و انسان به همان صورت که نیکی ها را می طلبد [بدون توجه به عواقب امور
و به سبب جهل به مصالح و مفسد خویش، گزند و آسیب و] بدی ها را می
طلبد و انسان بسیار شتاب زده و عجول است. (۱۱)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ ۗ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ
النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ
السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۗ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَا تَفْصِيلًا

ما شب و روز را دو نشانه [قدرت و حکمت خود] قرار دادیم؛ پس شب را بی نور نمودیم و روز را روشن ساختیم، تا [در آن] روزی و رزقی را از پروردگارتان بطلبید و برای اینکه شماره سال ها و حساب [اوقات و زمان ها] را بدانید، و هر چیزی را [که نسبت به دنیا و دینتان و تربیت و کمالتان نیازمند به آن هستید] به روشنی و به طور کامل بیان کردیم. (۱۲)

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا

و عمل هر انسانی را برای همیشه ملازم او نموده ایم، و روز
قیامت نوشته ای را [که کتاب عمل اوست] برای او بیرون
می آوریم که آن را پیش رویش گشوده می بیند. (۱۳)

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

[به او می گویند:] کتاب خود را بخوان، کافی است که

امروز خودت بر خود حسابگر باشی. (۱۴)

مَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ
حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

هر کس هدایت یافت، فقط به سود خودش هدایت می یابد و هر کس گمراه شد، فقط به زیان خودش گمراه می شود. و هیچ بردارنده بار گناهی بار گناه دیگری را به دوش خود بر نمی دارد؛ و ما بدون اینکه پیامبری را [برای هدایت و اتمام حجت به سوی مردم] بفرستیم، عذاب کننده [آنان] نبودیم. (۱۵)

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاَهَا تَدْمِيرًا

هنگامی که بخواهیم شهر و دیاری را نابود کنیم، مرفهین و خوش گذران هایش را [به
وسیله وحی به طاعت، بندگی و دوری از گناه] فرمان می دهیم، چون [سرپیچی کنند
و] در آن شهر به فسق و فجور روی آورند، عذاب بر آنان لازم و حتم می شود، پس آنان
را به شدت درهم می کوبیم [و بنیادشان را از ریشه بر کنیم]. (۱۶)

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَقَفَىٰ بِرَبِّكَ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

و بسیاری از ملت های پس از نوح را [بر پایه همین روش به سبب فسق و فجورشان] نابود کردیم، و [برای نابود کردن این گونه ملت ها] کافی است که پروردگارت به گناهان بندگان آگاه و بینا باشد. (۱۷)

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ
ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَذْحُورًا

هر کس [همواره] دنیای زودگذر را بخواهد [چنین نیست که هر چه بخواهد بیابد بلکه]
هر چه را ما برای هر که بخواهیم، به سرعت در همین دنیا به او عطا می کنیم، آن گاه
دوزخ را در حالی که نکوهیده و رانده شده از رحمت خدا وارد آن می شود، برای او قرار
می دهیم. (۱۸)

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا

و کسانی که آخرت را در حالی که مؤمن هستند بخواهند و با
تلاشی کامل [و خالصانه] برای [به دست آوردن] آن تلاش کنند،
پس تلاششان به نیکی مقبول افتد [و به آن پاداششان دهند.] (۱۹)

كُلًّا نُمِدُّ هُوْلَاءِ وَهٰؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ ۗ وَمَا كَانَ عَطَاءُ
رَبِّكَ مَحْظُوْرًا

هر یک از دو گروه دنیا طلب و آخرت خواه را [در این دنیا] از
عطای پروردگارت یاری دهیم، و عطای پروردگارت [در این دنیا
از کسی] ممنوع شدنی نیست. (۲۰)

انظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ وَلِالْآخِرَةِ الْأَكْبَرُ
دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا

با تأمل بنگر چگونه برخی از آنان را بر برخی [در امور مادی و بهره های دنیایی] فزونی بخشیدیم، و همانا آخرت از نظر درجات برتر، و از جهت فزونی بیشتر است. (۲۱)

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا

با خدا معبودی دیگر قرار مده که [نزد شایستگان] نکوهیده و

[در دنیا و آخرت] بی یار و یاور شوی. (۲۲)

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۚ إِمَّا
يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٌ
وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

و پروردگارت فرمان قاطع داده است که جز او را نپرستید، و به پدر و مادر نیکی کنید؛ هرگاه یکی از آنان یا دو نفرشان در کنارت به پیری رسند [چنانچه تو را به ستوه آورند] به آنان اف مگوی و بر آنان [بانگ مزین و] پرخاش مکن، و به آنان سخنی نرم و شایسته [و بزرگوارانه] بگو. (۲۳)

وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ
ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

و برای هر دو از روی مهر و محبت، بال فروتنی فرود آر و بگو:
پروردگارا! آنان را به پاس آنکه مرا در کودکی تربیت کردند، مورد
رحمت قرار ده. (۲۴)

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۚ إِنَّ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ
كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

پروردگارتان به نیت ها و حالاتی که [نسبت به پدر و مادرتان] در دل های شماست [از خود شما] آگاه تر است، اگر مردم شایسته ای باشید [ولی نیت شما درباره پدر و مادر ناپسند باشد، یا حقی از آنان ضایع کنید، اما پشیمان شوید و به خدا بازگردید، شایسته است]؛ زیرا او نسبت به بازگشت کنندگان بسیار آمرزنده است. (۲۵)

وَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ
تَبْذِيرًا

و حقّ خویشاوندان و حقّ تهیدست و از راه مانده را بپرداز، و

هیچ گونه اسراف و ولخرجی مکن. (۲۶)

إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ط وَكَانَ الشَّيْطَانُ
لِرَبِّهِ كَفُورًا

بی تردید اسراف کنندگان و ولخرجان، برادران شیاطین اند، و شیطان همواره نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس است. (۲۷)

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ
لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا

و اگر [به خاطر تهیدستی و فقر] باید از آنان [که به پرداخت حَقشان سفارش شدی]
روی بگردانی [و این روی گردانی] برای طلب رزقی است که از سوی پروردگارت
رسیدن به آن را امید داری؛ پس با آنان [تا رسیدن رزق خدا] سخنی نرم و امیدوار کننده
بگو. (۲۸)

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسِطِ
فَتَقْعَدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا

و دستت را بخیلانه بسته مدار [که از انفاق در راه خدا باز مانی] و به طور کامل هم [در
انفاق] دست و دل باز باش [که چیزی برای معاش خودت باقی نماند] که در نهایت
[نزد شایستگان] نکوهیده [و در زندگی خود] در مانده گردی. (۲۹)

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ
خَبِيرًا بَصِيرًا

یقیناً پروردگارت رزق را برای هر که بخواهد وسعت می دهد، و
[برای هر که بخواهد] تنگ می گیرد؛ زیرا او به [مصلحت]
بندگان آگاه و بیناست. (۳۰)

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۗ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ
إِن قَتَلْتُمْهُمْ كَانِ خَطِيئَةً كَبِيرًا

فرزندانتان را از بیم تنگدستی نکشید؛ ما به آنان و شما روزی
می دهیم، یقیناً کشتن آنان گناهی بزرگ است. (۳۱)

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

و نزدیک زنا نشوید که کاری بسیار زشت و راهی بد است.

(۳۲)

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ وَمَنْ قُتِلَ
مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ ۗ
إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا

و کسی را که خدا کشتنش را حرام کرده [و به جانش حرمت نهاده] جز به حق نکشید، و هر کس مظلوم [و به ناحق] کشته شود، برای وارثش تسلطی بر قاتل [جهت خونخواهی، دیه و عفو] قرار داده ایم، پس وارث مقتول نباید در کشتن زیاده روی کند؛ زیرا او [با قوانین صحیح و درستی چون دیه و قصاص] مورد حمایت قرار گرفته است. (۳۳)

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ^ج وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ^ط إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا

و به مال یتیم تا زمانی که به سن بلوغ و رشدش برسد، جز به
بهترین شیوه نزدیک نشوید؛ و به عهد و پیمان وفا کنید، زیرا [روز
قیامت] درباره پیمان بازخواست خواهد شد. (۳۴)

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ ذَٰلِكَ
خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

و هنگامی که [جنسی را] پیمانہ می کنید، پیمانہ را کامل بدهید، و
[اجناس قابل وزن را] با ترازوی درست و صحیح وزن کنید، این
برای شما بهتر و فرجامش نیکوتر است. (۳۵)

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ
كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

و از چیزی که به آن علم نداری [بلکه برگرفته از شنیده ها، ساده نگری
ها، خیالات و اوهام است] پیروی مکن؛ زیرا گوش و چشم و دل [که
ابزار علم و شناخت واقعی اند] مورد بازخواست اند. (۳۶)

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّكَ لَأَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا

و در زمین، با تکبر و سرمستی راه مرو که تو هرگز نمی توانی [با
قدم هایت] زمین را بشکافی، و هرگز در بلندی قامت نمی توانی
به کوه ها برسی. (۳۷)

كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوٰهًا

همه این دستورات و فرمان هایی که [در آیات گذشته بیان شد،
سرپیچی از آنها] گناهِش نزد پروردگارت ناپسند است. (۳۸)

ذٰلِكَ مِمَّا اُوْحِيَ اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۗ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ
اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتُلْقٰى فِيْ جَهَنَّمَ مَلُوْمًا مَّدْحُوْرًا

این [احکام و مطالب] از حکمت هایی است که پروردگارت به تو وحی کرده است، و با خدا معبودی دیگر قرار مده که نکوهیده و رانده [شده از رحمت] در دوزخ افکنده شوی. (۳۹)

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا ۚ إِنَّكُمْ
لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا

[ای مشرکان!] آیا پروردگارتان [با ترجیح دادن شما بر خود] شما را به
[دارا بودن] پسران، برگزیده و برای خود از فرشتگان، دخترانی برگرفته؟
یقیناً [از روی دروغ و اتهام] سخنی بزرگ [و ناروا] می گوید. (۴۰)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

به راستی در این قرآن [داستان ها، حکمت ها و موعظه های]
گوناگون بیان کردیم تا متذکر و هوشیار شوند؛ ولی آنان را جز
رمیدن نمی افزاید. (۴۱)

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي
الْعَرْشِ سَبِيلًا

بگو: اگر آن گونه که می گویند، با خدا خدایانی بود، در آن هنگام
به سوی صاحب عرش راهی می جستند [تا قدرتش را تصاحب
کنند.] (۴۲)

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُقُولُونَ عُلوًّا كَبِيرًا

او از آنچه می گویند، منزّه و بسیار برتر و والاتر است. (۴۳)

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ
شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ
كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

آسمان های هفتگانه و زمین و هر کس که در آنهاست، او را تسبیح می گویند، و هیچ
چیزی نیست مگر اینکه همراه با ستایش، تسبیح او می گوید، ولی شما تسبیح آنها را
نمی فهمید، یقیناً او بردبار و بسیار آمرزنده است. (۴۴)

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا

و هنگامی که قرآن بخوانی، میان تو و آنان که به آخرت ایمان
ندارند، پرده ای نامریی قرار می دهیم [که به سزای لجاجت و
کفرشان از فهم آن محروم شوند.] (۴۵)

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا
وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ
نُفُورًا

و بر دل هایشان پوشش هایی می گذاریم تا آن را نفهمند و در گوش هایشان سنگینی می نهیم [تا آن را از روی حقیقت نشنوند]؛ و چون پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد کنی با حالت رمیدگی از تو روی می گردانند. (۴۶)

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ
نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

هنگامی که [وقت قرآن خواندنت] به تو گوش می دهند، ما به هدفی که برای آن گوش می دهند داناتریم، و نیز هنگامی که رازگویی می کنند [به کارشان آگاه تریم] آن زمان که [آن] ستم گران [به یکدیگر] می گویند: شما [اگر از او پیروی کنید] جز از مردی جادو شده پیروی نمی کنید. (۴۷)

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

بنگر چگونه تو را به صفاتی [چون شاعر، کاهن، ساحر و مجنون]
وصف می کنند در نتیجه گمراه شدند، بنابراین قدرت ندارند
راهی [به سوی هدایت] یابند. (۴۸)

وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَلَيْسَ لِمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

و گفتند؛ هنگامی که ما استخوان [هایی جدا از هم و ریز ریز] و پوسیده شدیم، آیا به طور قطع در آفرینشی جدید برانگیخته می شویم؟! (۴۹)

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا

بگو: [اینکه سهل و آسان است] شما سنگ شوید یا آهن،

(۵۰)

أَوْ خَلَقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ ۚ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا ۖ
 قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
 وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ ۖ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا

یا آفریده ای از آنچه در ذهنتان [حیات یافتنش] سخت و دشوار می آید [بدون تردید با آفرینشی جدید برانگیخته می شوید] بی درنگ خواهند گفت: چه کسی ما را بر می گرداند؟ بگو: همان کسی که اولین بار شما را آفرید. پس سرهای خود را [به عنوان ریشخند و استهزا] به سوی تو می جنبانند و می گویند: [این زنده شدن دوباره] چه زمانی خواهد بود؟ بگو: چه بسا نزدیک باشد.

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا
قَلِيلًا

روزی که شما را [از میان گورها برای ورود به عرصه قیامت] فرا می خواند، پس [فرا خواندنش را] در حالی که او را سپاس و ستایش می گوید، اجابت می کنید، وگمان می برید که [در دنیا یا در برزخ] جز اندکی درنگ نکرده اید. (۵۲)

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ
بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا

و به بندگانم بگو: سخنی را که نیکوتر است، بگویند؛ زیرا شیطان
میان آنان [به سبب سخنان زشت و بی منطق] دشمنی و نزاع می
افکند، زیرا شیطان همواره برای انسان دشمنی آشکار است. (۵۳)

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِنَّ يَشَاءُ يَرْحَمَكُمُ أَوْ إِن يَشَاءُ يُعَذِّبِكُمْ ۚ وَمَا
أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً

پروردگارتان به شما داناتر است، اگر بخواهد شما را مورد رحمت
قرار می دهد و اگر بخواهد عذابتان می کند. و ما تو را بر آنان
نگهبان و کارساز نفرستاده ایم. (۵۴)

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا
بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا

و پروردگارت به هر که [و هر چه] در آسمان ها و زمین است،
داناتر است. و به یقین برخی از پیامبران را بر برخی دیگر برتری
دادیم و به داود زبور عطا کردیم. (۵۵)

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ
الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

بگو: کسانی را که به جای خدا [معبودان خود] پنداشتید،
[بخوانید تا بفهمید که] آنها نمی توانند آسیب و گزند را از شما
دفع کنند، و نه [آن را از شما به دیگری] انتقال دهند. (۵۶)

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ
أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ
كَانَ مَحْذُورًا

کسانی [از فرشتگان، پریان و ارواح را] که آنان [به عنوان معبود] می پرستند [خود آنان
برای رفع نیازمندی هایشان] به سوی پروردگارشان وسیله می جویند، تا کدامشان
نزدیک تر باشد، و به رحمت او امید دارند، و از عذابش می ترسند؛ زیرا عذاب
پروردگارت شایسته پرهیز است. (۵۷)

وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ
مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

هیچ شهری [از شهرهای یاغیان و مفسدان] نیست مگر آنکه آن را پیش از
قیامت [به عذاب] نابود می کنیم یا به عذابی سخت دچار می سازیم. انجام
این کار در کتاب [لوح محفوظ] نگاشته شده است. (۵۸)

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ ۚ وَآتَيْنَا
 ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا ۚ وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا
 تَخْوِيفًا

و [ای پیامبر!] هیچ چیز، ما را از فرستادن معجزات [که همواره مشرکان و کافران خواهانِ آنند] باز نداشت
 جز اینکه پیشینیان، آن معجزات را تکذیب کردند [و به این سبب نابود شدند؛ و اینان هم اگر به سویشان آید،
 تکذیب می کنند و نابود می شوند.] و به قوم ثمود [از بلاهای سنگ های کوه] ناقه دادیم که معجزه ای روشن
 بود، ولی به آن ستم کردند [و او را از پا درآوردند و به عذاب مبتلا شدند] و ما معجزات را جز برای هشدار
 دادن به مردم نمی فرستیم. (۵۹)

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا
الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي
الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا

و [یاد کن] هنگامی را که به تو گفتیم: یقیناً پروردگارت [از هر جهت] به مردم احاطه کامل دارد و آن خوابی را که به تو نشان دادیم و نیز درخت لعنت شده در قرآن را [که مصداقش درخت زقوم، بنی امیه، طاغیان و یاغیانند] جز برای آزمایش مردم قرار ندادیم؛ و ما آنان را [از عاقبت شرک و کفر] هشدار می دهیم، ولی در آنان جز طغیانی بزرگ نمی افزاید!! (۶۰)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ
أَسْجُدْ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا

و [یاد کن] هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید. پس همه سجده کردند مگر ابلیس که گفت: آیا برای کسی که او را از گِل آفریدی، سجده کنم؟! (۶۱)

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَنَا عَلَيَّ لَئِنِ أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَأُحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا

[سپس] گفت: مرا خبر ده این کسی که او را بر من برتری دادی [سببش چه بود؟] اگر تا قیامت مهلتم بخشی، بی تردید فرزندانش را جز اندکی لجام می‌زنم [و به دنبال خود به عرصه هلاکت و نابودی می‌کشم]. [۶۲]

قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً
مَوْفُوْرًا

خدا فرمود: برو که از آنان هر کس تو را پیروی کند، قطعاً
دوزخ کیفرتان خواهد بود، کیفری سخت و کامل. (۶۳)

وَاسْتَفْزِرُ مَنْ اسْتَطَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ
 بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدَّهُمْ^ج
 وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

از آنان هر که را توانستی با آوازت [به سوی باطل] برانگیز، و [برای راندنشان به سوی طغیان و گناه] با
 سواره ها و پیاده هایت بر آنان بانگ زن، و با آنان [از راه سوق دادنشان به حرام] در اموال و [از طریق
 وسوسه کردنشان به زنا] در اولاد شریک شو، و به آنان وعده [دروغ] بده [که از قیامت، حسابرسی،
 بهشت و دوزخ خبری نیست] و شیطان آنان را جز از روی باطل و دروغ وعده نمی دهد. (۶۴)

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا

[ولی آگاه باش که] یقیناً تو را بر بندگانم هیچ تسلطی نیست، و کافی است که پروردگارت نگهبان و کارساز [آنان] باشد. (۶۵)

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرْزِقُ لَكُمْ الْفُلُوكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ ۗ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

پروردگارتان کسی است که کشتی ها را در دریا برای شما روان
می کند تا [با رفتن از اقلیمی به اقلیم دیگر] از رزقش بطلبید؛ زیرا
او همواره به شما مهرباناست. (۶۶)

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ ۖ
فَلَمَّا نَجَّكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا

و زمانی که در دریا سختی و آسیبی به شما رسد، هر که را جز او می خوانید ناپدید و گم می شود، و هنگامی که شما را [با سوق دادنتان] به سوی خشکی نجات دهد [از خدا] روی می گردانید. و انسان [با اینکه الطاف خدا را همواره در زندگی خود لمس می کند] بسیار ناسپاس است. (۶۷)

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يَخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلاً

آیا ایمن هستید از اینکه شما را در کنار خشکی [در زمین] فرو
برد، یا بر شما توفانی از شن و سنگریزه فرستد، سپس برای خود
حافظ و نگهبانی نیابید؟! (۶۸)

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا
 مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ۖ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ
 تَبِيعًا

یا ایمن هستید از اینکه بار دیگر شما را به دریا برگرداند، پس توفانی سخت که با خود ریگ و سنگ می آورد بر شما فرستد و به سبب اینکه ناسپاسی کردید غرقتان کند؟ آن گاه در برابر کار ما برای خود پی گیر و دفاع کننده ای نخواهید یافت. (۶۹)

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا
تَفْضِيلًا

به یقین فرزندان آدم را کرامت دادیم، و آنان را در خشکی و دریا [بر مرکب هایی که در اختیارشان گذاشتیم] سوار کردیم، و به آنان از نعمت های پاکیزه روزی بخشیدیم، و آنان را بر بسیاری از آفریده های خود برتری کامل دادیم. (۷۰)

يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ ۗ فَمَنْ اُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ
فَاُولٰٓئِكَ يَقْرَءُوْنَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُوْنَ فَتِيْلًا

[یاد کن] روزی را که هر گروهی از مردم را با پیشوایشان می خوانیم؛ پس کسانی که
نامه اعمالشان را به دست راستشان دهند، پس آنان نامه خود را [با شادی و خوشحالی]
می خوانند و به اندازه رشته میان هسته خرما مورد ستم قرار نمی گیرند. (۷۱)

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا

و کسی که در این دنیا کوردل باشد، در آخرت هم کوردل و
گمراه تر است. (۷۲)

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَنا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا
غَيْرَهُ ^ص وَإِذَا لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا

و نزدیک بود که تو را از آنچه به تو وحی کردیم، بلغزانند تا غیر آن
را از روی افترا به ما نسبت دهی و در این صورت، تو را دوست
خود می گرفتند. (۷۳)

وَلَوْلَا أَنْ تَبَتَّنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا

و اگر تو را ثابت قدم نمی داشتیم، همانا نزدیک بود اندکی به

سوی آنان متمایل شوی. (۷۴)

إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ
عَلَيْنَا نَصِيرًا

در آن صورت دو برابر در دنیا و دو برابر در آخرت عذاب به تو می
چشانندیم، آن گاه برای خود در برابر ما یآوری نمی یافتی. (۷۵)

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبِثُونَ خِلافَكَ إِلَّا قَلِيلًا

و نزدیک بود [مشرکان] تو را از این سرزمین حرکت دهند تا از آن
بیرون کنند، و در آن صورت پس از تو جز مدتی اندک درنگ
نمی کردند [و دچار عذاب خدا می شدند.] (۷۶)

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا
تَحْوِيلًا

[مهلت نیافتن دشمنان جز مدتی اندک] شیوه ای است که همواره
درباره [امت های] پیامبرانی که پیش از تو فرستادیم [جاری] بوده
است، و برای شیوه ما هیچ دگرگونی و تغییری نخواهی یافت. (۷۷)

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ
الْفَجْرِ ۖ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

نماز را از ابتدای تمایل خورشید به جانب مغرب [که شروع ظهر شرعی است] تا نهایت تاریکی شب بر پا دار، و [نیز] نماز صبح را [اقامه کن] که نماز صبح مورد مشاهده [فرشتگان شب و فرشتگان روز] است. (۷۸)

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ
مَقَامًا مَّحْمُودًا

و پاسی از شب را برای عبادت و بندگی بیدار باش که این افزون
[بر واجب،] ویژه توست، امید است پروردگارت تو را [به سبب
این عبادت ویژه] به جایگاهی ستوده برانگیزد. (۷۹)

وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَاجْعَلْ لِّيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا

و بگو: پروردگارا! مرا [در هر کار و شغلی] به نیکی وارد کن و به
نیکی بیرون آور و برایم از نزد خود نیرویی یاری دهنده قرار ده.

(۸۰)

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ ۚ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

و بگو: حق آمد و باطل نابود شد؛ بی تردید باطل نابود

شدنی است. (۸۱)

وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۗ وَلَا
يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

و ما از قرآن آنچه را برای مؤمنان مایه درمان و رحمت است،
نازل می کنیم و ستمکاران را جز خسارت نمی افزاید. (۸۲)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ ^{طه}وَإِذَا
مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يُؤُوسًا

و زمانی که به انسان نعمت می بخشیم [از ما] روی بگرداند و خود را
مغرورانه از ما دور کند، و هنگامی که آسیبی به او برسد [به سبب بی ایمانی و
غفلت از قدرت و رحمت ما] بسیار نومید و مأیوس شود. (۸۳)

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ
سَبِيلًا

بگو: هر کس بر پایه خلق و خوی و عادت های اکتسابی خود
عمل می کند، پس پروردگارتان به کسی که راه یافته تر است،
داناتر است. (۸۴)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

و از تو درباره روح می پرسند، بگو: روح از امر پروردگار من است، و از دانش و علم جز اندکی به شما نداده اند. (۸۵)

وَلَئِنْ سَأَلْنَا لَنَدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ
عَلَيْنَا وَكَيْلًا

و اگر بخواهیم قطعاً آنچه را به تو وحی کرده ایم [از یادها و نوشته
ها] محو می کنیم، آن گاه در برابر ما [برای بازگرفتنش] کارسازی
برای خود نخواهی یافت. (۸۶)

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

[ولی محو نشدن قرآن از یادها و نوشته ها، نیست] مگر رحمتی
از سوی پروردگارت، به یقین فضل او بر تو همواره بزرگ است.

(۸۷)

قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا
الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

بگو: قطعاً اگر جنّ و انس گرد آیند که مانند این قرآن را بیاورند،
نمی توانند مانندش را بیاورند، و اگر چه پشتیبان یکدیگر باشند.

(۸۸)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ
أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

و همانا در این قرآن برای [هدایت] مردم از هر مثل و داستانی به صورت های گوناگون بیان کردیم، ولی بیشتر مردم جز انکار و کفران [آن نعمت عظیم را] نخواستند. (۸۹)

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا

و گفتند: ما به تو ایمان نمی آوریم، مگر آنکه از این سرزمین
[خشک و سوزان مکه] چشمه ای پر آب و جوشان روان سازی!!

(۹۰)

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ
خِلَالَهَا تَفْجِيرًا

یا برای تو باغی از درختان خرما و انگور باشد که از لابه لای
آنها نهرها روان کنی. (۹۱)

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِلِلِّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا

یا آسمان را آن گونه که گمان کرده ای [قدرت داری] پاره پاره بر
سر ما بیفکنی، یا خدا و فرشتگان را رو به روی ما آوری. (۹۲)

أَوْ يَكُونُ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَنْ
 نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ نُنزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُوهُ ۗ قُلْ سُبْحَانَ
 رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

یا خانه ای از طلا برای تو باشد، یا در آسمان بالا روی، و بالا رفتنت را باور نمی کنیم تا آنکه نوشته ای بر ما نازل کنی که آن را بخوانیم!! بگو: پروردگرم منزّه است [از اینکه خواسته های سبک مغزان یاوه گو را پاسخ دهد] آیا من جز بشری فرستاده هستم؟ [که مرا برای هدایت شما فرستاده اند، نه برای اینکه درخواست های بی مورد شما را پاسخ دهم.] (۹۳)

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

و چیزی مردم را زمانی که هدایت به سویشان آمد از ایمان آوردن
باز نداشت، جز اینکه گفتند: آیا خدا بشری را به پیامبری
برانگیخته است؟ (۹۴)

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا
عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا

بگو: اگر در زمین [به جای بشر] فرشتگانی بودند که با آرامی راه می رفتند، یقیناً فرشته ای را از آسمان برای آنان به پیامبری نازل می کردیم [زیرا هدایتگر هر گروهی باید از جنس خودشان باشد.] (۹۵)

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا
بَصِيرًا

بگو: کافی است که خدا میان من و شما [در صدقِ نبوتم]

شاهد باشد؛ چون او به بندگانش آگاه و بیناست. (۹۶)

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ
 دُونِهِ ۗ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِّيًّا وَبُكْمًا
 وَصُمًّا ۖ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا

و هر که را خدا هدایت کند، پس او هدایت یافته است، و آنان را که خدا [به کیفر لج بازی و عنادشان] گمراه سازد، هرگز در برابر خدا برای آنان یاورانی نخواهی یافت، و آنان را روز قیامت در حالی که به رو در افتاده اند، کور و لال و کر محشور می کنیم، جایگاهشان دوزخ است، هرگاه [شعله] آتشش فرو نشیند، شعله ای دیگر بر آنان می افزاییم. (۹۷)

ذَلِكَ جَزَاءُ هُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا
وَرُفَاتًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

این کیفر آنان است، به سبب اینکه به آیات ما کافر شدند و گفتند:
آیا ما وقتی استخوان [جدا از هم و ریز ریز] و پوسیده شدیم، با
آفرینش جدید برانگیخته خواهیم شد؟ (۹۸)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ
عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا

آیا ندانستند خدایی که آسمان ها و زمین را آفرید، می تواند مانند آنان را [پس از پوسیده شدن] بیافریند؟ برای آنان مدتی معین قرار داده که هیچ تردیدی در آن نیست، ولی [این] ستمکاران جز انکار [قیامت و تکذیب محشور شدن در آن] را نخواستند. (۹۹)

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ
خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا

[به این کافران و مغروران به امور مادی دلفریب] بگو: اگر شما مالک خزینه های
رحمت پروردگارم [مانند باران، اموال، ارزاق و...] بودید، در آن صورت از ترس [تهی
دستی و کم شدنش] از انفاق کردن آن بخل می ورزیدید؛ و انسان همواره بسیار بخیل و
تنگ نظر است. (۱۰۰)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ
 إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَىٰ
 مَسْحُورًا

و به راستی به موسی آن گاه که نزد بنی اسرائیل آمد، نه معجزه روشن دادیم، بنابراین از [آگاهان] بنی اسرائیل پرس [که آن معجزه ها چه بود؟] پس فرعون [با دیدن معجزات] به او گفت: ای موسی! بی تردید من تو را جادوشده می پندارم!! (۱۰۱)

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ بِصَائِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا

موسی گفت: مسلماً تو می دانی این معجزه ها را که بصیرت آور
هستند، جز پروردگار آسمان ها و زمین نازل نکرده است، و ای
فرعون! قطعاً من تو را هلاک شده می پندارم. (۱۰۲)

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِزَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ
جَمِيعًا

پس [به دنبال این گفتگو] فرعون تصمیم گرفت آنان را از آن
سرزمین برانگیزد و بیرون کند، ولی ما او و همه کسانی را که با او
بودند، غرق کردیم. (۱۰۳)

وَقُلْنَا مَنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ
وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا

و پس از فرعون به بنی اسرائیل گفتیم: در این سرزمین ساکن
شوید، زمانی که وعده آخرت برسد، همه شما را با هم [به
صحرای قیامت] می آوریم. (۱۰۴)

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا

و قرآن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شد، و تو را جز
مژده رسان و بیم دهنده نفرستادیم. (۱۰۵)

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْتٍ وَنَزَّلْنَاهُ
تَنْزِيلًا

و قرآن را [جدا جدا و] بخش بخش قرار دادیم تا آن را با درنگ و
تأمل بر مردم بخوانی و آن را به تدریج [بر پایه حوادث، پیش
آمدها و نیازها] نازل کردیم. (۱۰۶)

قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا ۚ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ
إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا

بگو: به آن ایمان بیاورید یا نیاورید [برای آن یکسان است]، همانا کسانی که پیش از [نزول] آن معرفت و دانش یافته اند، زمانی که بر آنان می خوانند، سجده کنان به رو در می افتند. (۱۰۷)

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا

و می گویند: منزّه و پاک است پروردگارمان بی تردید وعده
پروردگارمان [به پاداش مؤمنان و کیفر مجرمان] قطعاً انجام
شدنی است. (۱۰۸)

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿۱۰۹﴾

و گریه کنان به رو در می افتند و [شنیدن قرآن] بر فروتنی و

خشوعشان می افزاید. (۱۰۹)

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ ۖ أَيًّا مَّا تَدْعُوا فَلَهُ
 الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتُ بِهَا
 وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

بگو: خدا را بخوانید یا رحمان را بخوانید، هر کدام را بخوانید [ذات یکتای او را خوانده
 اید] نیکوترین نام‌ها [که این دو نام هم از آنهاست] فقط ویژه اوست. و نماز خود را با
 صدای بلند و نیز با صدای آهسته بخوان و میان این دو [صدای راهی میانه بجوی.

(۱۱۰)

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي
الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبْرَهُ تَكْبِيرًا

و بگو: همه ستایش ها ویژه خداست که نه فرزندی گرفته و نه در
فرمانروایی شریکی دارد و نه او را به سبب ناتوانی و ذلت یار و
یاوری است. و او را بسیار بزرگ شمار. (۱۱۱)